

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE FOMENT

19527 *Reial decret 1678/2011, de 18 de novembre, pel qual es regula la informació sobre els drets de trànsit aeri procedents dels acords amb tercers estats en els quals Espanya sigui part i el règim del seu exercici.*

L'obertura dels mercats de transport aeri s'ha articulada tradicionalment a través d'acords bilaterals entre estats, en els quals aquests estats s'atorguen drets de trànsit. No obstant això, la tendència a l'àmbit de la Unió Europea és substituir progressivament els acords bilaterals amb estats tercers per acords multilaterals, negociats de manera conjunta en el si de la Unió Europea amb aquests estats tercers.

Tots aquests acords de serveis de transport aeri obren noves oportunitats per a les companyies aèries, atès que els permeten operar en noves rutes o intensificar les operacions a les existents, a la vegada que contribueixen a potenciar el coneixement entre els pobles i a dinamitzar l'activitat social, cultural i econòmica.

Tenint en compte la transcendència que per al sector del transport aeri té aquest tipus d'acords, tradicionalment s'han establert mecanismes perquè aquest sector tingui un coneixement precís dels acords subscrits per Espanya i, fonamentalment, dels drets de trànsit aeri que generen. No obstant això, és convenient regular les condicions mínimes obligatòries en què aquesta informació s'ha de prestar, dotant de més transparència el sistema i reforçant la seguretat jurídica per a totes les parts interessades.

Així mateix, és aconsellable adoptar un procediment específic per a l'assignació d'aquests drets de trànsit aeri, que adequi les disposicions generals de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, a les peculiaritats pròpies del sector aeronàutic i dels drets que s'assignen.

Aquest procediment, transparent i no discriminatori, és aplicable a l'assignació de tots els drets de trànsit obtinguts en virtut dels acords de serveis de transport aeri en els quals Espanya sigui part que estableixin limitacions sobre l'ús dels drets de trànsit o sobre el nombre de companyies aèries. Per tant, es desplega el procediment que preveu l'article 5 del Reglament (CE) núm. 847/2004, del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, sobre negociació i aplicació d'acords de serveis de transport aeri entre estats membres i estats tercers, i es fa aplicable als acords multilaterals que estableixin el mateix tipus de limitacions.

No obstant això, en els supòsits en què els drets de trànsit disponibles són suficients per cobrir les demandes de les companyies aèries, se simplifica la fase d'instrucció del procediment d'assignació, atès que no hi ha concurrència competitiva i la concessió de drets de trànsit a una companyia aèria no perjudica el dret de les restants interessades. En aquests casos, no cal fer la valoració dels projectes que determini l'exclusió dels que siguin valorats pitjor, i n'hi ha prou de verificar la solvència del projecte i que no concorrin les circumstàncies determinants de la denegació dels drets de trànsit sol·licitats.

En relació amb els drets de trànsit derivats d'acords en els quals no s'estableix cap limitació sobre l'ús d'aquests drets o sobre el nombre de companyies aèries que els poden exercir, que normalment són la major part dels acords multilaterals negociats conjuntament en el si de la Unió Europea, es preveu que puguin ser exercits per qualsevol companyia aèria que reuneixi els requisits específics que en cada cas estableixi l'acord, sempre que tinguin l'autorització del seu programa d'operacions que atorga l'Agència Estatal de Seguretat Aèria. No obstant això, aquests drets de trànsit estan subjectes al control de la Direcció General d'Aviació Civil, que els pot revocar quan concorrin les circumstàncies que expressament preveuen l'acord i aquest Reial decret.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Foment, amb l'aprovació prèvia del vicepresident del Govern de Política Territorial i ministre de Política Territorial i Administració Pública, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 18 de novembre de 2011,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té per objecte establir les obligacions d'informació sobre els drets de trànsit procedents dels acords de serveis de transport aeri subscrits amb estats tercers en els quals Espanya sigui part i regular el règim d'assignació, exercici i control.

Article 2. *Àmbit d'aplicació i competència.*

1. Aquest Reial decret és aplicable als acords de transport aeri, bilaterals o multilaterals, que se subscriguin amb països tercers, en els quals Espanya sigui part, així com a l'assignació, exercici i control dels drets de trànsit procedents d'aquests acords.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, no són aplicables les disposicions d'aquest Reial decret sobre l'assignació i exercici de drets de trànsit que siguin incompatibles amb el que disposen els acords sobre serveis de transport aeri en els quals Espanya sigui part.

3. La Direcció General d'Aviació Civil és l'òrgan competent per a l'aplicació del que disposa aquest Reial decret.

CAPÍTOL II

Informació sobre els drets de trànsit

Article 3. *Obligacions d'informació sobre els acords de serveis de transport aeri.*

1. La Direcció General d'Aviació Civil, a través de la pàgina web del Ministeri de Foment (www.fomento.es), ha de facilitar informació actualitzada sobre:

a) Els drets de trànsit disponibles en els mercats aeris entre Espanya i els estats tercers amb els quals s'hagin conclòs acords de transport aeri.

b) La previsió de futures negociacions internacionals sobre acords de serveis de transport aeri que s'hagin d'emprendre.

c) Els criteris de valoració dels projectes operatius aplicats per la Direcció General d'Aviació Civil en els procediments d'assignació de drets de trànsit, d'acord amb el que preveu l'article 12.

d) Els acords d'iniciació dels procediments d'assignació de drets de trànsit.

e) El resultat dels procediments d'assignació de drets de trànsit.

f) La renúncia, revocació i transferència dels drets de trànsit assignats.

2. Quan les companyies aèries titulars dels drets de trànsit sol·licitin el retard de la publicació de la informació que preveu l'apartat 1, lletres e) i f), fonamentat en la confidencialitat de la seva planificació comercial, la Direcció General d'Aviació Civil pot acordar endarrerir la publicació d'aquesta informació pel temps imprescindible per garantir la confidencialitat.

En cap cas s'ha de considerar que la publicació d'aquesta informació afecta la confidencialitat de la planificació comercial de la companyia aèria, si la publicació és conforme als criteris o disposicions establerts a l'àmbit comunitari.

Article 4. *Consulta a les companyies aèries.*

La Direcció General d'Aviació Civil, en qualsevol moment anterior a la negociació d'un acord de serveis aeris, pot sol·licitar de les companyies aèries informació sobre els drets de trànsit que estarien interessades a exercir.

Aquesta informació es pot sol·licitar directament de les companyies aèries o mitjançant consulta amb les associacions espanyoles de companyies aèries més representatives.

CAPÍTOL III

Règim d'assignació dels drets de trànsit en mercats amb limitacions

Article 5. *Procediment d'assignació de drets de trànsit.*

El procediment que regula aquest capítol és aplicable a l'assignació dels drets de trànsit obtinguts en virtut dels acords de serveis aeris subscrits amb estats tercers en els quals Espanya sigui part, quan aquests acords prevegin limitacions sobre l'ús dels drets de trànsit, així com als supòsits en els quals aquests drets de trànsit quedin alliberats per qualsevol causa.

Als efectes que preveu el paràgraf anterior, s'entén que els acords de serveis aeris preveuen limitacions sobre l'ús dels drets de trànsit tant en el cas que hi hagi limitació respecte al nombre de drets com en el cas que es prevegin limitacions sobre el nombre de companyies aèries que poden optar a ser beneficiàries dels drets.

Article 6. *Legitimació.*

1. Únicament poden concórrer en el procediment d'assignació de drets de trànsit obtinguts per Espanya en virtut d'un acord bilateral de serveis aeris subscrits amb un estat tercer les companyies aèries establertes a Espanya que tinguin una llicència d'explotació atorgada d'acord amb el que estableix el Reglament (CEE) NÚM. 1008/2008, del Parlament Europeu i del Consell, de 24 de setembre de 2008, sobre normes comunes per a l'explotació de serveis aeris en la Comunitat.

2. En l'assignació de drets de trànsit obtinguts en virtut d'acords multilaterals subscrits amb estats tercers en els quals Espanya sigui part, hi poden concórrer les companyies aèries que reuneixin les condicions establertes en l'acord subscrit.

Article 7. *Iniciació del procediment d'assignació.*

1. El procediment d'assignació de drets de trànsit l'inicia d'ofici la Direcció General d'Aviació Civil.

Les companyies aèries interessades poden comunicar a la Direcció General d'Aviació Civil el seu interès que s'iniciï el procediment.

2. En l'acord d'iniciació s'han de fer constar els drets de trànsit disponibles, el termini de presentació de les sol·licituds de participació en el procediment d'assignació, el valor o marges de valor que s'ha d'atribuir als criteris de valoració dels projectes operatius que concorrin al procediment i, si s'escau, les condicions addicionals a les que preveu amb caràcter general aquest Reial decret que sigui necessari satisfer tenint present la naturalesa del mercat i que s'han de tenir en compte en la valoració de les sol·licituds.

Les condicions addicionals a què es refereix el paràgraf anterior són de caràcter objectiu i en cap cas suposen restriccions en l'accés als drets de trànsit de les companyies aèries legitimades.

3. L'acord d'iniciació del procediment s'ha de publicar en la pàgina web del Ministeri de Foment (www.fomento.es) i s'ha de comunicar a totes les companyies aèries que, en el procediment de consultes que preveu l'article 4, hagin mostrat interès a obtenir els drets de trànsit disponibles i a les associacions espanyoles de companyies aèries més representatives.

Per raons d'interès general, el director general d'Aviació Civil pot acordar la publicació de l'acord d'iniciació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i, si s'escau, en el «Diari Oficial de la Unió Europea».

Article 8. *Condicions de la sol·licitud.*

1. Les companyies aèries que, a més de reunir els requisits que exigeix aquest Reial decret, concorrin a l'assignació dels drets de trànsit disponibles de conformitat amb l'acord d'iniciació del procediment han de presentar les seves sol·licituds, en el termini previst a l'acord d'iniciació, per escrit, en la forma que estableix l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, o per qualsevol mitjà electrònic que permeti tenir constància de la seva autenticitat, en els termes que preveu la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

La sol·licitud, dirigida al director general d'Aviació Civil, s'ha de redactar en la llengua que preveu l'article 36.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

2. La sol·licitud s'ha d'acompanyar del projecte operatiu que la companyia pretén desenvolupar en el mercat al qual pertanyen els drets de trànsit sol·licitats. El projecte ha d'incloure almenys la informació següent:

a) Les característiques del servei proposat, amb identificació, almenys, de les característiques de la ruta, la descripció dels serveis i itineraris proposats, les freqüències previstes, el tipus d'aeronaus que es pretén utilitzar, la seva configuració i capacitat, el tipus d'operació, amb codi propi o compartit, els enllaços previstos, si s'escau, i les condicions establertes per assegurar la continuïtat del servei, així com la pertinença a una xarxa global, si s'escau.

b) La relació qualitat-preu oferta als consumidors, amb especificació, entre altres, de la forquilla de preus prevista, els serveis oferts als passatgers i les prestacions a bord.

c) L'accessibilitat dels usuaris al servei, amb inclusió de les mesures que es preveu adoptar per assegurar l'accessibilitat de les persones amb discapacitat o mobilitat reduïda i expressió, entre altres, de les modalitats de reserva previstes, les oficines de contacte, la xarxa de vendes i els serveis electrònics que es preveu posar a disposició d'aquests per a l'accés al servei.

d) La capacitat tècnica i comercial de la companyia aèria per proporcionar els serveis i les garanties de la viabilitat i continuïtat de l'operació. Per a això, s'ha de proporcionar informació sobre la situació economicofinancera de l'empresa, el pla de viabilitat econòmica del projecte concret, l'impacte competitiu, la informació sobre la pertinença a una aliança, si s'escau, i la capacitat operativa.

e) L'impacte del projecte en la millora de la connexió de les regions.

f) La memòria econòmica del projecte, amb inclusió, entre altres, del desglossament de les previsions de costos i ingressos associats a aquesta operació, tant globals com en termes unitaris, l'oferta prevista, hores bloc, les previsions de demanda, contractes, relació amb agents operadors i qualsevol altra circumstància rellevant als efectes de valorar la viabilitat econòmica del projecte.

g) La memòria sobre l'impacte mediambiental del projecte.

h) La durada i data proposada per al començament dels serveis, que en cap cas pot excedir un termini de dotze mesos des de la data de l'acord d'iniciació, llevat que en l'acord es prevegi un termini diferent.

i) Els relatius a qualsevol altre requisit addicional que prèviament hagi fixat en l'acord d'iniciació la Direcció General d'Aviació Civil, tenint en compte les característiques específiques del mercat.

j) La incidència del projecte en el desenvolupament de les infraestructures i la creació d'ocupació estimada.

3. Si la documentació presentada d'acord amb el que preveu aquest article no reuneix els requisits que exigeixen els apartats 1 i 2, l'òrgan instructor ha de requerir la companyia aèria interessada perquè solucioni les deficiències detectades en el termini

màxim de 10 dies. Si la companyia aèria no presenta dins del termini la documentació requerida, s'ha de considerar que desisteix de la seva pretensió.

L'esmena de defectes en el projecte operatiu presentat s'ha de limitar a completar el contingut mínim que preveu l'apartat 2, i no és admissible ni objecte de valoració la reformulació o millora del projecte operatiu presentat.

Article 9. *Instrucció del procediment i confidencialitat.*

1. El responsable de la unitat de la Direcció General d'Aviació Civil amb competències en matèria de convenis internacionals de serveis aeris és l'òrgan instructor del procediment, competent per realitzar-ne l'impuls, ordenació i instrucció.

2. La informació inclosa en el projecte operatiu qualificada de confidencial per les companyies aèries no s'ha de posar a disposició dels competidors per tal de no minvar els seus avantatges competitius.

En cas que la qualificació de confidencialitat inclogui dades que fonamentadament es considerin irrellevants a aquests efectes, l'òrgan instructor, prèvia audiència de la companyia aèria titular del projecte operatiu, ha de determinar quina informació qualificada de confidencial pot ser objecte de coneixement per part de les companyies aèries que hagin concorregut al procediment.

Article 10. *Proposta de resolució.*

1. Quan els drets de trànsit disponibles en cada procediment siguin insuficients per cobrir les demandes de les companyies aèries que concorrin al procediment d'assignació, analitzades les al·legacions dels interessats a l'informe de valoració i assignació de drets de trànsit, d'acord amb el que preveu l'article 11.5, l'òrgan instructor ha de redactar la proposta de resolució.

2. Quan els drets de trànsit disponibles en cada procediment siguin suficients per cobrir les demandes de les companyies aèries que concorrin al procediment d'assignació, l'òrgan instructor ha de comprovar que no es donen les circumstàncies determinants de la denegació dels drets de trànsit sol·licitats, d'acord amb el que preveu l'article 13.2.

Efectuada aquesta comprovació, l'òrgan instructor ha de redactar la proposta de resolució, prèvia audiència de les companyies aèries que concorrin al procediment, llevat que es pugui prescindir d'aquest tràmit de conformitat amb el que preveu l'article 84.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

3. La proposta de resolució ha de contenir la relació de sol·licitants als quals s'assignen els drets de trànsit i, si s'escau, el resultat de la valoració dels projectes operatius i la desestimació expressa de la resta de les sol·licituds.

La proposta de resolució pot deixar sense assignar drets de trànsit disponibles en els supòsits que preveu l'article 13.2.

4. En els supòsits que preveu l'apartat 1, a més, la proposta de resolució pot incloure una relació ordenada, amb indicació de l'ordre de prelación, de totes les sol·licituds que, tot i que siguin adequades per gestionar els drets de trànsit disponibles, no hagin estat seleccionades perquè no hi ha drets de trànsit suficients.

Quan la proposta de resolució faci ús de la facultat que confereix aquest apartat, se n'ha d'informar totes les companyies aèries incloses en la relació, per tal que, en el termini improrrogable de deu dies, cada una manifesti l'acceptació de l'exercici dels drets de trànsit que els correspondrien de conformitat amb la proposta de resolució i les seves condicions, també en el supòsit que l'assignació de drets de trànsit els correspongui perquè no els hagin acceptat altres companyies més ben qualificades.

Si qualsevol dels concurrents renuncia a mantenir la seva sol·licitud, atesos els drets de trànsit l'assignació dels quals es proposi en la proposta de resolució, aquests drets s'han d'atorgar al sol·licitant o sol·licitants als quals els haurien correspost tenint en compte l'ordre de prelación.

L'eficàcia de la relació ordenada, amb indicació de l'ordre de prelación, de totes les sol·licituds que regula aquest apartat se circumscriu al procediment que finalitza amb la resolució dictada de conformitat amb el que preveu l'article 13.

5. La proposta de resolució s'ha d'eleva al director general d'Aviació Civil, si s'escau, una vegada conclòs el tràmit que preveu l'apartat precedent, perquè dicti la resolució que sigui procedent d'acord amb el que preveu l'article 13.

La proposta de resolució no crea cap dret a favor dels interessats proposats.

Article 11. *Valoració dels projectes operatius.*

1. En els supòsits que preveu l'article 10.1, els projectes operatius presentats per les companyies els valora, de forma transparent i no discriminatòria, un comitè tècnic de valoració, adscrit a la Direcció General d'Aviació Civil, amb la composició i les funcions que estableix aquest article.

2. El comitè tècnic de valoració el presideix el responsable de la unitat de la Direcció General d'Aviació Civil amb competències en matèria de convenis internacionals de serveis aeris.

El comitè tècnic de valoració l'integren tres vocals designats pel seu president, entre el personal amb qualificació tècnica suficient que presti serveis a la Secretaria d'Estat de Transports o als òrgans directius que en depenen.

Actua com a secretari del comitè el vocal amb menys rang, antiguitat i edat, per aquest ordre.

La constitució i el funcionament del comitè tècnic de valoració són atesos amb els mitjans personals i materials de la Direcció General d'Aviació Civil, i, si s'escau, en relació amb la seva composició, amb els mitjans personals de la Secretaria d'Estat o els òrgans directius que en depenen, sense que impliqui increment de la despesa pública.

3. Aquest comitè tècnic de valoració es regeix per les regles previstes per als òrgans col·legiats en el títol II, capítol II, de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i per realitzar la valoració dels projectes pot sol·licitar totes les dades o informes que consideri necessaris, bé a altres òrgans o entitats del Ministeri de Foment bé a societats que tinguin la consideració de mitjà propi i servei tècnic de l'Administració General de l'Estat. Així mateix, el comitè tècnic de valoració pot requerir els interessats perquè aclareixin qualsevol qüestió que sorgeixi en relació amb els projectes presentats.

El comitè tècnic de valoració es pot constituir i pot adoptar els seus acords utilitzant mitjans electrònics, de conformitat amb el que preveu la disposició addicional primera de la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

4. El comitè tècnic de valoració, una vegada examinats els projectes d'acord amb els criteris de valoració que estableix l'article 12 i determinat el valor o marges de valor que s'ha d'atribuir a cada un, de conformitat amb el que preveu l'acord d'iniciació, ha d'elaborar un informe tècnic de valoració i assignació de drets de trànsit.

5. Elaborat l'informe tècnic de valoració i assignació de drets de trànsit, l'òrgan instructor ha de donar audiència als interessats en el procediment per un termini de 10 dies.

Article 12. *Criteris de valoració dels projectes operatius.*

El comitè tècnic de valoració ha d'elaborar el seu informe tècnic de valoració i assignació de drets de trànsit sobre la base dels criteris següents:

a) L'optimització de l'ús dels drets de trànsit als quals es concorre, amb valoració, entre altres, de les característiques de la ruta, els itineraris proposats, el nombre de freqüències i capacitat de les aeronaus, els enllaços previstos i el tipus d'operació.

b) Els beneficis per als consumidors en termes de qualitat/preu i accessibilitat.

c) La viabilitat tècnica, comercial i econòmica del projecte i les garanties sobre la continuïtat de l'operació dels serveis, tenint en compte, entre altres, la situació

economicofinancera de la companyia, el pla de viabilitat econòmica del projecte i el seu impacte competitiu, així com, la seva pertinença a una aliança.

d) L'impacte econòmic i mediambiental del projecte, tenint en compte, entre altres, l'oferta i demanda prevista, els contractes, la incidència de les noves rutes en l'economia de la regió des de la qual s'operin i les condicions d'aeronavegabilitat de les aeronaus que es preveu utilitzar, l'adaptació a l'esquema de comerç d'emissions i lluita contra el canvi climàtic.

e) L'impacte del projecte sobre la competència, tenint en compte, entre altres, l'accés de nous operadors i la diversificació de companyies operadores.

f) L'impacte del projecte en l'ampliació de les rutes aèries i la connexió de les regions, tenint en compte, entre altres, l'obertura de noves rutes aèries, la utilització de nous aeroports espanyols i la millora en la connectivitat de les regions i els passatgers, amb rutes noves, l'augment dels dies d'operació, les freqüències, els horaris o els temps de connexió.

g) L'adequació del projecte a les condicions addicionals fixades per la Direcció General d'Aviació Civil per la naturalesa i necessitats del mercat, d'acord amb el que preveu l'article 7.1.

Article 13. *Finalització del procediment.*

1. Rebuda la proposta de resolució, el director general d'Aviació Civil posa fi al procediment mitjançant una resolució en la qual, si és procedent, s'acordi l'assignació dels drets disponibles i les condicions d'exercici dels drets.

A més, la resolució ha de contenir el sol·licitant o relació de sol·licitants als quals s'assignen els drets de trànsit, així com, si s'escau, la desestimació expressa de la resta de les sol·licituds i, en els supòsits que preveu l'article 10.1, el resultat de la valoració dels projectes operatius que hagin concorregut al procediment.

El director general d'Aviació Civil pot detallar els motius de la resolució amb remissió a l'informe tècnic que preveu l'article 11.4 o la proposta de resolució.

2. En qualsevol cas, la resolució que posi fi al procediment pot deixar deserta l'assignació de drets de trànsit o no assignar tots els disponibles, quan no quedi acreditat que es garanteixen suficientment la viabilitat i continuïtat de les operacions l'assignació de les quals se sol·licita, aquestes no tinguin entitat per garantir els serveis de transport aeri entre Espanya i l'estat tercer o el bon ús dels drets de trànsit en benefici de l'interès general o dels usuaris del transport aeri.

En el termini màxim de sis mesos des de la data de resolució en què s'acordi deixar deserta l'assignació de drets de trànsit o en què no s'assignin tots els drets disponibles, la Direcció General d'Aviació Civil ha de convocar un nou procediment d'assignació de conformitat amb el que preveu l'article 7, llevat que la causa de la resolució sigui l'absència o insuficiència de sol·licituds.

3. Contra la resolució, que s'ha de notificar a tots els interessats en el termini màxim de tres mesos des de l'adopció de l'acord d'iniciació, es pot interposar el recurs d'alçada que preveu l'article 114 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, davant el secretari d'Estat de Transports en el termini d'un mes.

4. El venciment del termini màxim per emetre resolució sense que s'hagi dictat i notificat resolució expressa no eximeix la Direcció General d'Aviació Civil del compliment de l'obligació legal de resoldre.

No obstant això, transcorregut l'esmentat termini sense que s'hagi dictat resolució expressa, els interessats poden entendre desestimades les seves pretensions per silenci administratiu, de conformitat amb el que preveu l'article 44.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i davant de la resolució presumpta poden interposar el recurs d'alçada que preveu l'apartat anterior, en el termini de tres mesos a partir del dia següent a aquell en què es produeixin els efectes del silenci administratiu.

El transcurs del termini màxim per emetre resolució se suspèn quan es requereixi els interessats perquè esmenin deficiències o aportin documents i altres elements de judici necessaris, pel temps que transcorri entre la notificació del requeriment i el compliment

efectiu per part del destinatari, de conformitat amb el que preveu l'article 42.5, lletra a), de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

5. Conclòs el procediment, la Direcció General d'Aviació Civil ha de remetre a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria informació sobre els drets de trànsit assignats en cada procediment, per tal que aquesta autoritzi, si és procedent, els programes de serveis aeris de les companyies aèries.

L'Agència Estatal de Seguretat Aèria no ha d'autoritzar els programes de serveis aeris si no queda acreditat que la Direcció General d'Aviació Civil ha assignat els drets de trànsit corresponents.

CAPÍTOL IV

Control, revocació i transferència dels drets de trànsit assignats en mercats amb limitacions

Article 14. Obligacions de les companyies aèries en l'exercici de drets de trànsit.

1. Les companyies aèries que exerceixin drets de trànsit adquirits d'acord amb el que preveu el capítol III estan obligades a fer ús efectiu d'aquests drets de trànsit en les condicions acordades en la resolució d'assignació i, en el que no se n'allunyin, en el projecte operatiu presentat.

2. Sense perjudici del que disposa l'apartat anterior, en supòsits de força major, la Direcció General d'Aviació Civil, prèvia sol·licitud de les companyies aèries, pot autoritzar, excepcionalment i per temps determinat:

- a) Una moratòria en el compliment de les obligacions de les companyies aèries, o
- b) Unes condicions d'ús dels drets de trànsit assignats diferents de les establertes en la resolució d'assignació i, si s'escau, en el projecte operatiu presentat.

3. La Direcció General d'Aviació Civil pot autoritzar, a instància de la companyia aèria afectada i per causa degudament justificada, la demora en la iniciació de la prestació del servei o la interrupció temporal, en els dos casos, per un període no superior a sis mesos.

Article 15. Control del compliment de les obligacions de les companyies aèries.

1. Correspon a la Direcció General d'Aviació Civil verificar que les companyies aèries utilitzen de manera efectiva els drets de trànsit assignats en les condicions establertes en la resolució d'assignació o en les autoritzacions extraordinàries a què es refereix l'article 14.2 i 3.

Per a això, pot sol·licitar totes les dades o informes que consideri necessaris, bé a altres òrgans o entitats del Ministeri de Foment, bé a societats que tinguin la consideració de mitjà propi i servei tècnic de l'Administració General de l'Estat.

2. La Direcció General d'Aviació Civil ha de tenir en compte les reclamacions degudament justificades presentades per companyies aèries competidores per ús ineficient o manca d'ús dels drets de trànsit.

Article 16. Revocació.

1. La Direcció General d'Aviació Civil, prèvia audiència de la companyia aèria en el termini de 10 dies hàbils, ha de revocar de forma definitiva els drets de trànsit assignats, quan la companyia aèria:

- a) No comenci a operar els vols o no operi tots els previstos en la data de començament de les operacions, segons escaigui, de conformitat amb el que s'hagi acordat en la resolució d'assignació, en el projecte operatiu o en l'autorització concedida per la Direcció General d'Aviació Civil d'acord amb l'article 14.

b) Interrompi l'operació o no la repregui en els termes en què s'hagi acordat en l'autorització concedida per la Direcció General d'Aviació Civil d'acord amb el que preveu l'article 14.

c) Incompleixi les condicions acordades en la resolució d'assignació i, si s'escau, en el projecte operatiu presentat, o en l'autorització concedida per la Direcció General d'Aviació Civil d'acord amb el que preveu l'article 14, de manera que afecti greument l'eficiència de l'ús dels drets de trànsit assignats, la qualitat del servei i els beneficis per als usuaris.

d) Perdi la seva llicència d'explotació

e) Incompleixi greument les obligacions derivades de la normativa aplicable en la prestació de serveis aeris, dels acords internacionals conforme als quals es van concedir els drets de trànsit, o altres normes internacionals.

2. La revocació del dret a exercir els drets de trànsit no té caràcter sancionador i s'entén sense perjudici de l'aplicació del règim d'infraccions i sancions que preveu la normativa aplicable.

3. Contra l'acte de revocació es pot interposar el recurs d'alçada, que preveu l'article 114 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, davant el secretari d'Estat de Transports, en el termini d'un mes.

Article 17. *Renúncia.*

En qualsevol moment, les companyies aèries que hagin obtingut drets de trànsit d'acord amb el que preveu el capítol III poden renunciar a continuar utilitzant-los i ho han de comunicar a la Direcció General d'Aviació Civil amb una antelació mínima de tres mesos respecte a la data prevista per al cessament de les operacions.

Article 18. *Transferència de drets de trànsit.*

La Direcció General d'Aviació Civil pot autoritzar la transferència dels drets de trànsit obtinguts d'acord amb el capítol III a una companyia aèria que es fusioni amb una altra o sigui absorbida per una altra, sempre que es garanteixin les condicions inicials de l'assignació i la transferència no afecti de manera negativa la valoració efectuada de conformitat amb el que preveu l'article 12, lletra e).

La companyia aèria que sol·liciti la transferència dels drets de trànsit està obligada a incorporar a la sol·licitud informació sobre qualsevol procediment o investigació que les autoritats competents en matèria de defensa de la competència hagin iniciat com a conseqüència de la fusió o absorció.

CAPÍTOL V

Drets de trànsit en mercats en els quals no hi ha limitació

Article 19. *Exercici dels drets de trànsit.*

Els drets de trànsit derivats d'acords de serveis de transport aeri amb estats tercers que no prevegin limitacions en el nombre de drets de trànsit o en el nombre de companyies aèries que els poden exercir, els han d'exercir lliurement les companyies aèries que reuneixin les condicions establertes en l'acord subscrit, prèvia autorització del seu programa d'operacions per part de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

Article 20. *Control i revocació.*

1. Correspon a la Direcció General d'Aviació Civil el control i la supervisió del fet que els drets de trànsit que regula aquest capítol s'exerceixen de conformitat amb el que preveuen l'acord de serveis de transport aeri del qual deriven i la normativa aplicable a la prestació de serveis aeris.

Amb aquesta finalitat, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha de transmetre a la Direcció General d'Aviació Civil, semestralment i coincidint amb el final de cada temporada de trànsit aeri, informació detallada dels drets de trànsit que han estat autoritzats i de les operacions realitzades per aquestes companyies aèries en aquests mercats il·limitats.

A aquests efectes, s'entén per temporada de trànsit aeri les establertes per l'Associació Internacional de Trànsit Aeri (International Air Transport Association, IATA).

2. La Direcció General d'Aviació Civil ha de revocar l'exercici d'aquests drets de trànsit en els supòsits que preveu l'article 16.1, lletres d) i e), i quan l'exercici d'aquests drets de trànsit no garanteixi la continuïtat i viabilitat de l'operació o el bon ús dels drets de trànsit en benefici de l'interès general o dels usuaris del transport aeri.

Disposició transitòria única. Drets de trànsit exercits amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

1. Els drets de trànsit assignats abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret mantenen la vigència en les mateixes condicions amb què es van atorgar.

No obstant això, a aquests drets de trànsit ja assignats els és aplicable el capítol IV d'aquest Reial decret, relatiu al règim de control, revocació i transferència dels drets de trànsit reconeguts.

2. Així mateix, els drets de trànsit que s'exerceixin abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret sense que sigui necessari assignar-los queden subjectes al règim de control que preveu el capítol V.

Disposició final primera. Títol competencial.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència exclusiva que atribueix a l'Estat l'article 149.1.20a de la Constitució en matèria de control de l'espai aeri, trànsit i transport aeri.

Disposició final segona. Règim supletori.

En el que no prevegi expressament aquest Reial decret és aplicable la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, i la resta de la legislació aplicable a Espanya per raó de la matèria.

Disposició final tercera. Aplicació de dret de la Unió Europea.

Aquest Reial decret desplega en l'ordenament jurídic espanyol el mandat que recull el Reglament (CE) núm. 847/2004, del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, sobre la negociació i aplicació d'acords de serveis de transport aeri entre estats membres i estats tercers.

Disposició final quarta. Desplegament normatiu.

El ministre de Foment ha de dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament d'aquest Reial decret.

Disposició final cinquena. Entrada en vigor.

Aquest Reial decret entra en vigor al cap de dos mesos de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 18 de novembre de 2011.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Foment,
JOSÉ BLANCO LÓPEZ